

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) เกี่ยวกับการดำเนินงาน นิเทศภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยกำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 319 คน และครูผู้สอนในสถานศึกษา จำนวน 3,591 คน รวม 3,910 คน จำแนกตามขนาด สถานศึกษา ได้ดังนี้

1.1.1 สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 20 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหาร สถานศึกษา จำนวน 20 คน และครูผู้สอนในสถานศึกษา จำนวน 491 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 511 คน

1.1.2 สถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 174 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหาร สถานศึกษา จำนวน 174 คน และครูผู้สอนในสถานศึกษา จำนวน 917 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 1,091 คน

1.1.3 สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 125 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหาร สถานศึกษา จำนวน 125 คน และครูผู้สอนในสถานศึกษา จำนวน 319 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 444 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง

โดยใช้ตารางแสดงจำนวนประชากรและจำนวนกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 45-47) ได้กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 521 คน โดยกลุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มจากประชากรจากเกณฑ์ร้อยละ 40 ของประชากรในสถานศึกษา แต่ละขนาด แล้วสุ่มจำนวนผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนตามสัดส่วนของขนาดสถานศึกษาโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างดังนี้

1.2.1 สถานศึกษาขนาดใหญ่ สุ่มได้จำนวน 8 โรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 8 คน และครูผู้สอนในสถานศึกษา จำนวน 112 คน

1.2.2 สถานศึกษาขนาดกลาง สุ่มได้จำนวน 70 โรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 70 คน และครูผู้สอนในสถานศึกษา จำนวน 208 คน

1.2.3 สถานศึกษาขนาดเล็ก สุ่มได้จำนวน 50 โรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 50 คน และครูผู้สอนในสถานศึกษา จำนวน 73 คน ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง แยกตามขนาดสถานศึกษา

ขนาดสถานศึกษา	จำนวนสถานศึกษา		ผู้บริหารสถานศึกษา		ครูผู้สอน	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ขนาดใหญ่	20	8	20	8	491	112
ขนาดกลาง	174	70	174	70	917	208
ขนาดเล็ก	125	50	125	50	319	73
รวม	319	128	319	128	1,727	393

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อสอบถามการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ตามเนื้อหากระบวนการนิเทศภายใน ทั้ง 5 ขั้นตอน ซึ่งเป็นแนวปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและขนาดของสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert Five Rating Scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด มี 5 ด้าน จำนวน 50 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open – ended questionair) เป็นข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

2.1 วิธีสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

2.1.1 ศึกษาเอกสาร หนังสือ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1.2 เลือกและสร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดในข้อ 1 ให้สอดคล้องกับการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียน

2.1.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ประธานกรรมการและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจแก้ไข

2.1.4 นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความครอบคลุม ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความถูกต้อง ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ความถูกต้องของรูปแบบสอบถาม (Format) และการใช้ภาษา (Wording) เพื่อให้ข้อเสนอแนะปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ประกอบด้วย

1) นายมงคล แก้วพะเนาว์ กศ.ม.(การศึกษานอกระบบ) ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ ทำหน้าที่หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาสื่อวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 คู่มือความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

2) นายมีชัย พลภูงา กศ.ม. (การวิจัยการศึกษา) ตำแหน่งศึกษานิเทศก์
ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ศึกษารูปแบบ
สอบถามและการใช้ภาษา

3) นายนรินทร์ ศรีสว่าง กศ.ม. (การวัดผลและประเมินผลการศึกษา)
ตำแหน่งผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านเม็กน้อยหนองไผ่ อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ศึกษาคำถามที่เชิงตรงเชิงโครงสร้างและ
ตรวจสอบความเหมาะสมของเครื่องมือ

2.1.5 ปรับปรุงและนำแบบสอบถามให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
ตรวจสอบ พิจารณาเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ได้แบบสอบถามครอบคลุมพฤติกรรม
การดำเนินงานนิเทศภายใน 5 ด้าน คือ

- 1) การจัดระบบการนิเทศงานวิชาการ
- 2) การดำเนินการนิเทศงานวิชาการ
- 3) การประเมินผลการจัดระบบ
- 4) การติดตาม ประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา
- 5) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์

2.1.6 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out)
กับผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

2.1.7 หาค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยนำข้อคำถามที่คัดเลือก
จำนวน 50 ข้อ มาหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา
(Alpha Coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach)

2.1.8 นำแบบสอบถามที่ได้ทั้ง 50 ข้อ ไปจัดพิมพ์ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
ต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ไปขอ
ความร่วมมืออนุเคราะห์จากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2
ให้ออกหนังสือเพื่อขอความอนุเคราะห์สถานศึกษาทุกโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ส่งไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และเดินทางไปปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง จนได้แบบสอบถามครบตามจำนวนที่ต้องการ
3. ดำเนินการตั้งแต่ 11 กันยายน 2549 ถึง 11 ตุลาคม 2549

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ
2. ตรวจสอบให้คะแนนแบบสอบถามที่คัดเลือกไว้ทั้งหมด โดยให้คะแนนของคำตอบแต่ละข้อตามเกณฑ์ต่อไปนี้

ระดับการดำเนินงานมากที่สุด	5	คะแนน
ระดับการดำเนินงานมาก	4	คะแนน
ระดับการดำเนินงานปานกลาง	3	คะแนน
ระดับการดำเนินงานน้อย	2	คะแนน
ระดับการดำเนินงานน้อยที่สุด	1	คะแนน

3. นำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูล การดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยได้ดำเนินการดังนี้

3.1 ตอนที่ 1 วิเคราะห์หาค่าร้อยละ จำแนกตามสถานภาพและขนาดสถานศึกษา ของผู้ตอบแบบสอบถาม

3.2 ตอนที่ 2 วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) การดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำแนกตามสถานภาพและขนาดสถานศึกษา โดยเปรียบเทียบเกณฑ์เพื่อแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 - 5.00	การดำเนินงานระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50	การดำเนินงานระดับมาก
2.51- 3.50	การดำเนินงานระดับปานกลาง
1.51 - 2.50	การดำเนินงานระดับน้อย
1.00 - 1.50	การดำเนินงานระดับน้อยที่สุด

3.3 เปรียบเทียบการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยการวิเคราะห์ t-test ตามสถานภาพ และใช้ F-test สำหรับเทคนิคการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA) เพื่อวิเคราะห์เกี่ยวกับขนาดสถานศึกษา และทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีของ Scheffe

3.4 ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยการวิเคราะห์เนื้อหา รวบรวมและสรุปประเด็น แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางความถี่และร้อยละ

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ร้อยละ (Percentage)

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Diviation)

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพแบบสอบถาม

หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาตามวิธีของครอนบาค

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน ใช้ t – test เพื่อทดสอบเปรียบเทียบเกี่ยวกับสถานภาพ และใช้ F-test สำหรับเทคนิคการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA) เพื่อทดสอบเกี่ยวกับขนาดโรงเรียน หากพบความแตกต่างจะวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe)